

WERKASALON SUKUTERVEISET

SUKUSEURAN JÄSENLEHTI No 1

Vihanti maaliskuu 1998



SUKUJUHLA ONNISTUI HYVIN

Werkasalon Sukuseura Ry:n kolmatta sukujuhlaa vietettiin Vihannissa lauantaina 28.6.1997. Kun puhumme onnistumisesta juhlan yhteydessä, niin tarkoitamme sitä, että noin kahdelle sadalle sukumme jäsenelle oli järjestynyt tilaisuus olla yhteisessä juhlassamme, ja että sää suosi meitä kaikkia. Kaikki muu olikin sitten juhlan järjestäjien ja juhlayleisön yhteistyön tulosta.



**NUORISOA
OLI YLLÄTTÄVÄN PALJON.**
Yllä olevassa kuvassa on ryhmä nuoria
sukulaisiamme.

Suvustansa kiinnostuneina pidetään yleensä vanhempaa väkeä. Toki nytkin suurin osa juhlaväestä oli reilusti "keski-ikäistä", mutta tällainen nuorisotapaaminenkin onnistui. Lieneekö näille tervehtijöille selvinnyt, millaisia sukulaisia he ovat keskenään. Sukuseuran tiedostosta kyllä selviävät sukulaisuhteet. Juhlassa oli näyteltynä Liisan sukuhaarasta niin paljon, että ainakin isovanhemmat jokainen siihen haaraan kuuluva ainakin saattoi löytää.



Vuodet vierivät ratsajain,
 ei kukaan kulkuaan,
 surut, ilot jää unhoitain
 häipyen vuosiin taas.

Aikaissa muotti uudistain
 onnea parhainta toivotaan,
 mut' kukaan ei alomme onnikkaan.
 - Vain riipikö pötköjä murheiden.

Ei onnea löytänyt ketään
 Eikä löydämme kauniisti eläin
 kun uskon, toivon, luottan
 sin' nöyrästi alomme tygdyimme.

TÄSTÄ SE LÄHTI



Elma Kotilan kuvasta reprovannut Samuli Siponmaa

Tällaiselta näytti Vihannin Ilveskorvessa ollut vanha Werkasalon talo vuosisatamme alussa. Tämä oli sukumme lähtöhenkilönä pidetyn Yrjö Juhonpoika Werkasalon kotitalo.

Tästä kuvasta on useita eri taseisia kopioita. Tämän alkuperäkuva oli näkemistäni tarkin, mutta tässäkin oli tahroja ja kuvan pinta oli vaurioitunut. Kuvaa on korjailtu tietokoneessa, mutta tulostimen ja valokopiolaitteen läpi käytyään saattaa nyt silmiesi edessä oleva tulos näyttää aika kehnolta. Itse talo on hävinnyt (palanut), mutta asuinpaikka on vielä suvun hallussa.

Samuli Siponmaa

SUKUKIRJA ON SUURI HANKE

Pitkään harkittu päätös

Seuran hallituksen piirissä on keskusteltu miltei seuran perustamisesta asti sukukirjasta. Useinhan on niin, että kun tällainen seura perustetaan, sillä on vain tyhjät kädet. Meillä kuitenkin oli jo tuolloin, vuonna 1991 käytettävissämme melko mittavat tiedot sukulaisistamme. Elias Verkasalo oli kerännyt tietoja Yrjö Juhonpoika Werkasalon jälkeläisistä ja esipolvista jo vuosia ja tehnyt niistä ATK-muotoisen tiedoston. Vuoden 1997 aikana tiedosto kirjoitettiin uudelleen Sukuohjelmisto 8.0- nimisen sukututkimusohjelman avulla. Koko seuran toiminnan ajan on tiedonkeruuta jatkettu. Nyt, kun jo yli 6500:n henkilön tiedot on tallessa, voidaan katsoa, että tunnemme miltei jokaisen Yrjö Juhonpojan jälkeläisen puoliset mukaanluettuna. Kirjan sivuiksi laitettuna ja taitettuna siitä tulee jo noin 350 sivua, melkoinen kirja jo sekini.

Muutakin kuin nimiä ja numeroita

Seura tilasi ja sai jo vuosia sitten sukututkija **Markku O Kuorilehdolta** tutkimuksen Verkasalojen asettumisesta Vihannin seudulle. Tämä tutkimus kattaa ajanjakson vuodesta 1560 vuoteen 1840. Tuo aikaisempi vuosiluku tarkoittaa myös asutuksen alkua Vihannin Ilveskorvessa.

Nyt aivan vasta Kuorilehto sai uuden valtuutuksen tutkia suvun vaiheita vähän toisesta näkökulmasta. Nyt on tarkoitus selvittää em. Yrjö Juhonpojan ja hänen lastensa elämää Vihannissa ja seurata myös kahden pois muuttaneen lapsen reittiä Paavolaan ja Joroisiin. Tarkoitus on liittää nämä ihmiset mahdollisimman elävästi silloisiin elinolosuhteisiin ja sosiaaliseen ympäristöönsä. Liitän tähän juttuuni yhden sukupolven verran ns. jälkipolvitauluja Yrjö Juhonpojasta. Siitä näkee jokainen sukuun kuuluva esivanhempansa, siis sen ns. sukuhaaran lähtöhenkilön.

Yrjö Juhonpoika Werkasalo ja hänen lapsensa

Taulu 1.

I. Yrjö Juhonpoika Werkasalo. Syntynyt 21.4.1803 Vihanti, Ilveskorpi, Kaarlela. Maanvilj.. Kuollut 29.9.1873 Vihanti, Ilveskorpi. -Puoliso **Stiina Kustava Iisakintytär Nivala**, emäntä. Syntynyt 5.12.1803 Paavola. Kuollut 19.11.1874 Vihanti, Ilveskorpi, Kaarlela.

II. Lapsia:

Liisa Werkasalo. Syntynyt 18.12.1822 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 4.6.1896 Vihanti Alpua Häkkinen N:o 1.. -Puoliso 1:o 3.4.1839 Vihanti **Kaarlo Antinpoika Häkkinen (Häkkinen)**. Syntynyt 7.8.1818 Vihanti. Kuollut 6.5.1849 Alpua Häkkinen N:o 1.. Vanhemmat: Antti Kaarlenpoika Nivala-Häkkinen ja Anna Johanintytär Hyry. -Puoliso 2:o vihitty 24.2.1851 Vihanti **Paavo Mikonpoika Poukka-Häkkinen**. Syntynyt 1.8.1822 Vihanti. Kuollut 8.4.1901 Vihanti Alpua Häkkinen N:o 1.. Vanhemmat: Mikko Paavonpoika Poukka ja Anna Stina Aspegren.

Maria Werkasalo. Emäntä. Syntynyt 20.4.1825 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 21.6.1866 Paavola. -Puoliso 8.4.1842 Vihanti? **Antti Matinpoika Heilala**. Syntynyt 11.8.1822 Siikajoki. Taloll./kunnansiht.. Kuollut 10.5.1890 Paavola.

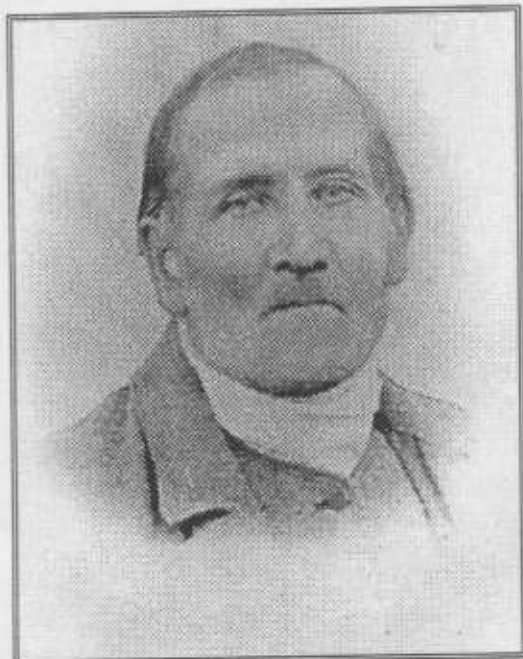
Anna Werkasalo. Syntynyt 23.1.1827 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 11.9.1904 Vihanti Lumimetsä. Oli merkittävä taustavaikuttaja Lumimetsän Nuorisoseurassa. Hänen poikansa olivat ko. seuran johtohenkilöitä. Kerrotaan, että pojilla oli tapana lukea puheitaan äidilleen. (Kaisu M.) -Puoliso 1:o Vihanti **Erkki Juhonpoika Äijälä-Salo**. Syntynyt 12.5.1825. Kuollut 12.5.1849. Vanhemmat: Juho Erkinpoika Äijälä ja Kaisa Heikintytär Mämnenaho. -Puoliso 2:o vihitty (2) 17.3.1851 Vihanti **Juho Antinpoika (Johannes) Lehtola-Yypänaho**. Torppari. Syntynyt 29.9.1824 Vihanti. Kuollut 9.1.1905. Vanhemmat: Antti Paavonpoika Haapamaa ja Liisa Matintytär Alapere.

Kustaava Werkasalo. Emäntä. Syntynyt 11.11.1828 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 4.10.1896 Joroinen. Antti Matinpoika ja Kustaava Werkasalo asuivat Kauralan talossa vv.1855-1864, "Harmaasen" talossa vv.1865-1868 (talo asumaton 1869-1870), vuosina 1869-70 Kauralan talon kohdalla merkintä "Utan Åbo intecknatd för hypotecks förening"? Asuivat Ilveskorven Aholassa 1871-1872. Muuttivat Aholasta Joroisiin 27.9.1872 Ruokojärven kylän taloon No:3 ja sieltä Rantasalmelle 23.5.1881 (ilman Kaarle Matinpoikaa) ja takaisin Joroisiin 6.3.1887. -Puoliso vihitty 20.6.1848 Vihanti **Antti Matinp. Kaurala-Ahola.** Syntynyt 15.7.1825 Raahen. Kuollut 4.10.1893 Joroinen. Mäkitupalainen. Vanhemmat: Matti Antinp. Korpi-Asunmaa ja Brita Kaisa Kaurala.

Eeva Kaisa Werkasalo. Syntynyt 22.12.1830 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 9.12.1840.

Hedvig Werkasalo. Syntynyt 3.12.1831 Vihanti Ilveskorpi.

Kalle Elias Werkasalo. Syntynyt 11.3.1835 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 6.3.1912. -Puoliso **Maria Juhontytär Jokimäki.** Syntynyt 25.4.1834 Haapavesi Mieluskoski Jokimäki. Kuollut 2.12.1898 Vihanti Ilveskorpi Kaarle. Emäntä.



Kalle-Elias Werkasalo

Jaakko Werkasalo-Ollila. Talollinen. Syntynyt 5.1.1839 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 1.5.1915 Vihanti Ilveskorpi Kaarle. -Puoliso vihitty 7.4.1859 **Kaisa Kreeta Juhontytär Jokimäki-Ollila.** Syntynyt 21.3.1839 Haapavesi Mielus-

koski Jokimäki. Kuollut 6.12.1893 Vihanti. Isä Juho Jaakonp. Hyvärilä (Jokimäki).

Greta Werkasalo. Syntynyt 18.2.1842 Vihanti. Kuollut 18.2.1915 Vihanti. Emäntä. -Puoliso 13.1.1868 **Antti Antinpoika Siponmaa.** Maanviljelijä. Syntynyt 23.8.1842 Vihanti, Ilveskorpi. Kuoli kotonaan vanhuuteen 21.4.1933 Vihanti. Muutti vanhempiensa mukana Lattulaan (Lattunen) luultavasti vuonna 1854..



Greta Werkasalo (Siponmaa)

Anders Werkasalo. Syntynyt 26.11.1844 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 17.5.1846.

Hilma Werkasalo. emäntä. Syntynyt 24.8.1847 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 26.9.1912 Vihanti Ilveskorpi Kaarle. -Puoliso 1:o 18.3.1867 Vihanti **Henrik Olavinp. Honkala.** Syntynyt 26.3.1828 Oulainen. Kuollut 13.6.1878 Vihanti. -Puoliso 2:o 26.4.1881 Vihanti **Juho Stefaninp. Jokimäki.** Syntynyt 19.12.1846 Haapavesi. Kuollut 18.10.1904 Vihanti.

Iisak Werkasalo. Syntynyt 30.7.1850 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 19.2.1851.

Enemmän tietoa saatavilla

Näistä sukulaisistamme, jotka näet jälkeläistauluina edellä, on jo runsaammin tietoa. Esimerkiksi 1930-luvulla syntyneitten vanhemmat ovat voineet tuntea useampiakin Yrjö Juhonpojan lapsista, siis näistä esillä olevista ihmisistä. Meillä on esim. Yrjö Juhonpojan varsin yksityiskohtainen perukirja ja kuten huomaatte, kaksi kuvaakin on säilynyt hänen lapsistaan.

Käsitykseni on, että heistä ja varsinkin seuraavasta sukupolvesta, johon muunmuassa isoisäni Kalle Siponmaa kuuluu, on vielä enemmän asiakirja- ja muistitietoa. Olisi tärkeätä saada tieto talteen. Siksi vetoankin Teihin, että ilmoittaisitte valokuvista, muisti- ja muista tiedoistanne esimerkiksi allekirjoittaneelle. Kirja ilmestyy kesällä 2000. Samuli Siponmaa

Tällaisia sukustandaareja ja viereen kuvatun näköisiä sukuviirejä on vielä muutamia Elma Kotilalla.

Viirin ja standaarin tummana näkyvä osa on Suomen lipun sinistä ja vaaleana näkyvä valkoista. Useita kymmeniä tällaisia viirejä liehuu jo ympäri maamme. Jos olet kiinnostunut, soita Elmalle 08-285153.



Sekä viirin että standaarin on sukuvaakunan pohjalta suunnitellut sukumme oma graafikko **Kaisu Klemetti**. Hän on luvannut olla mukana myös kirjan ulkoasun suunnittelussa.

KULTTURIA KOTOISIN VOIMIN

Vuosisatame

alkupuolella perustettiin Vihantiinkin useita aatteellisia yhdistyksiä. Sukumme jäsenistä suurin osa asui tuolloin Alpuassa ja Ilveskorvessa. Alpuan nuorisoseuralla oli oma lehti, ILLANVIETTO, jonka sivuilla moni sukulaisemme kokeili kynäänsä. Samoin oli NÄRE-niminen lehti Ilveskorvessa eli Korvenkylässä toimineella/toimivalla Raittiusyhdistys Korvenraivaajalla. Seuraavilla sivuilla muutamia näytteitä.



Tulevaisuuden haaveita.

kirj. Miina -

En avoini taaksemme häikötty
jo aiho toisekii vaihtunut.
Taas jälleen on koittanut ammen taika
jo alkanut nairille harinto aiva.

Tämä runo on ILLANVIETTO-lehdestä karkausvuoden 1936 helmikuun 29. päivän (karkauspäivän) numerosta ja "Miina"-nimimerkkiä käytti Sisko Häkkilä. Sisko oli syntynyt tunnetun nuorisoseuraimisen, Selma Suonenlahden ja Antti Häkkilän tyttärenä vuonna 1912, mutta luetaanpa ensin runo loppuun ja katsotaan sitten sukutiedoista, miten Siskon elämä edistyi vuoden 1936 jälkeen.

2. Nyt sydämen ovet avoinna,
ois sinne jo aika saapua.
Me kaipaamme armasta
lohduttajaa
ken rakkauden janon vois
sammuttaa.

3. Niin vaikea yksin on tallustaa
tätä elämän okaista polkua.
Vaan miehenpä seurassa ihana
ois
pyyhkiä elämän murehet pois

4. Sitä yhteistä kotoista onnea.
Oi! Sehän vasta ois riemua.
Me miestämme saisimme helliä
ja keitellä lempemme velliä.

5. Siis miehet täyttäkää
pyyntömmä,
me teidän seuraanne kaipaamme.
Ei silloin sydän sais haavoja,
vaan täynnä loistaisi rakkautta

6. Jos matkamme kääntyisi
Kyöpeliin, niin saisimme
matkata uuvuksiin, ja surren
täytyisi valittaa,- voi näitä
vanhuuden
vaivoja ja yksinäisyyden kaihoja.



Eino Rankinen ja Sisko Häkkilä
kihlakuvassa joskus vuonna 1936

Samana karkausvuonna 27.11. Sisko avioitui Eino Rankisen kanssa ja sai hänen kanssaan seitsemän tyttöä ja kaksi poikaa. Sisko Rankinen on ollut poissa keskuudestamme runsan vuoden. Hän kuoli Ruukissa 18.1.1997.

30-Vuotisjuhlanumero 1933
Aate Kankaala

Valon valta
kirj.Ak

Taas päivän kehrä kohos korkealle,
se liukuu leppoisasti lämmittäen,
se on kevään viestin tuonut pohjolle
se johtaa mielet valon valtaan päin.

Taas pääsky lentää siivin loistavin
mi tervehdyksen etelästä toi
ja kiuru kohonnut on korkeuksiin
ja rastaan laulu lehdon takaa soi.

Taas elinvoimaa nuorta uhkuu maa
ja elämää on metsä tulvillaan.
Sen valon voima jälleen aikaan saa,
on luonto jälleen käynyt juhlimaan.

On valo elinvoima kaiken jalon
se on ihmisrinnan kaipuu iäinen,
ken oppaaksensa omaksuupi valon,
hän silloin vaalija on aina sen.

Vaella valo oppaanasi nuori ihminen.
Se sielus laajemmaksi avartaapi
saa mielehesi rauhan suloisen
ja elämäsi illan kultoaapi.



Aate Kankaala (Hän kaatui sodassa v. 1944.)

Kotiseutunumero 1936
Irja Rankinen

Kodille
Kirj.Oksa

Illan hiljaisessa hämärässä
mä lapsuuskotini nään.
Nuo tutut rakkahat rakennukset
-mä niitä katsomaan jään.

Kun sinne katson, niin joka kohta,
monet muistot mieleeni toi.
Vaikka elon taival kauaskin johtaa,
niin muistojen kellot aina soi!

Nään kotoiset pellot pientareineen
ja riihen ja viljasuojat,
myös ladon ja navetan liitäreineen,
ne kaikki niin tuttuja ovat.

Harmajan aidan takaa
nään osan tuttua hakaa.
Siell' lasna laulut ja leikit lyötiin
ja kesällä marjoja syötiin.

Kun katson kotiin, niin tunnen silloin:
on koti maailmassa paikka parhain.
Ain avoinna ovi ja liesi lämmin jos milloin
sinne astuu - myöhään tai varhain.



4 kpl Runoja Alpuan Nuorisoseuran seuralehti Illanvietosta

Raittiusnumero 1936

Saimi Kankaala

Ratsastaja Kirj."Pulu"

Runon ratsu mulla on vaivainen
jo niin ontuva kaikin puolin.
Mut' mitäs mä tyttö iloinen
nyt näistä seikoista huolin.

Se kesän on laiskana makaillut,
ja tullut niin linkaavaksi.
Ole ratsu jonka olin aatellut
kerran kuuluksi juoksijaksi.

Nyt kuitenkin lähdän mä ratsastaan,
sen seljässä istun hetken.
Heti hurjasti lähtee se laukkaamaan
me teemme vain pienen retken.

Me raittius viikkoa vietämme,
siksi juuri on kiire meillä.
Me viinan kahleita katkomme,
ain tahtoen elomme teillä.

30-Vuotis juhlanumero 1933 Eino Hannio

Ilta Kirj.A.Mela

Niin hiljaa harmaa hämää
taas saapuu yötä tehden.
Ja elon suuren kirjasta
niin kääntää uuden lehden.

Se minkä tänään kuulet
se mennyt on jo myötään.
Ja päivä uusi alkava
jo vaatii uutta työtään.

Jos aina aamu armahin
sammuukin iltaan kilon.
Niin jälkeen päivän mennehen
työ elää ja työn ilo.



Runon kirjoittaja on takana oikealla ja keskellä istumassa on Selma Suonenlahti.



Eino Hannio. (Kaatui sodassa v.1941.)

Otteita Ilveskorvessa ilmestyneestä Raittiusyhdistys Korvenraivaajan
NÄRE – lehdestä vuodelta 1919

Irti maasta !

Hei ratsuni valkea vallatoim
nyt nopsahan luokseni ennä.
Me tehdähän retkeily pilvihin
yli kuun yli tähtien lennä.

Meit' sido ei kahleet matalan maan
sun kaulaas ei paulaa panna.
Me kiidämme maailmasta maailmaan
vapaa syömmemme surua ei kannaa.

Joudu jo valkea ratsuni
mun luokseni riennä oi riennä
Taas pilvet niin vinhasti kulkevi
me kuljemme vinhemmin vielä

Hei ratsuni valkea vallatoim
kanssas kiidän mä tähtien tarhaan
Vaikk' tiemme niin laaja ja viittomatoim
ei vie meitä kauas se harhaan.

Nimimerkki " Vello "

Kevättalven kuutamo

Jo illan tuulonen käy yli maan
pois päivytt jo päänsä painaa
Ja luonto, mi vielä on lumissaan
yön vaipan yllensä lainaa

Ja hangen hohtavan hopeaan
luo kuuhut jo kultasillan
Ja luonto tunnetta tulvillaan
on kevään kerkeän illan

Ja on kuin sielussa sijaa sais
kevät hellä ja hehkuva huuli
Ja kuuhut sielläkin kuumottain
ja tuntuisi tuoksuva tuuli.

Wälisalmi

Kotiseutuyhdistyksen tulevaisuudelle

Vihantipäivien juhlaruno v. 1969

Tuli vihdoinkin taas kesä kukkasineen
kuin ois tämä toiveiden aikaa.
Kuin kulkisimme – ihan haaveillen
kuin leijuisi ilmassa taikaa.

Kuin olisimme uudelleen unhottaneet
monet vastukset tieltämme jälleen.
- Hymyt herkässä olemme sen kertoneet
aina, ystävät ystävälleen.

Yhdistykselle aikaa parempaa,
nuorta voimaa ja nuorta mieltä,
oomme toivoneet. Sieltä työn jatkajat
ja elämän rikkautta sieltä.

Kotiseudun he rakentavat uudesta
uusin voimin ja uusin innoin.
Paljon toivomme tulevaisuudesta
- nuoret jatkavat rehdein rinnoin.

Juuret kiinni myös kotiseudun kamaraan,
sillä saatu on ihmeitä aikaan.
Kylät luotu on korpehen kalseaan
- minkä voiton Taattomme saikaan !

Kotiseutua uskallat rakastaa,
sehän lastansa jättää ei saata.
Sen eteen me tahdomme uurastaa.
Luoja varjele synnyinmaata.

Kirjoittanut Jaakko Verkasalo

AJATON AIKA

Leena vilkuilee kelloa koko syöntiajan. Vähän ennen neljää hän menee pihalle. Linja-auton ääni kuuluu jo suoralta. Leena juoksee tienvarteen. Auto tulee mäkeen ja hiljentää, se ajaa tien sivuun ja pysähtyy. Jarrut tusahtavat ja auto nytkähtää. Leena muistaa äidin mahan, kun äiti aivastaa. Ikku-nasta näkyy, kuinka Tuulikki antaa lipun kuljettajalle ja laskeutuu portaat alas. Auto lähtee ja Tuulikki tulee näkyviin. Hän odottaa hetken, vilkaisee sivulleen ja tulee tien yli.

- Terve.

- Terve.

Tytöt kävelevät maantien reunaa puojin toiseen päähän ja tulevat pikkuportista pihalle.

- Ketä siellä on, Tuulikki kysyy.

- Laina ja Raili, Leena vastaa.

- Onko ne koko pyhän?

- En minä tiedä.

- Voi että autossa oli kuuma.

Tytöt kävelevät sisälle ja Tuulikki jättää kassit pirtin sängyn kannelle. Äiti sitoo uunin edessä työtakin nauhoja.

- Tulihan se Tuulikkikin, siellä on vielä ruoka lämmintä, hän sanoo ja hakee keittiöstä sankon ja lähtee navettaan. Syönnin jälkeen Tuulikki ottaa pirtin pöydältä Suomen Kuvalehden ja nousee vinttiin. Leena menee perässä. Vinttikamarissa Tuulikki käy sängyn päälle pitkälleen ja avaa lehden. Leena kömpii seinän puolelle viereen.

- Nyt se änkee samaan sänkyyn.

Leena nojaa toisella kyynärpäällä tyynyyn ja panee toisen käden Tuulikin olalle.

- Älä lähde tansseihin, lähdetään illalla ajelemaan pyörällä.

- Minne?

- Jonnekin, me tehtiin Sinikan kanssa alkukesästä pitkä lenkki. Ajettiin kirkolle, sieltä kaivokselle ja kotia, tuli ainakin kolkyt kilometriä.

- Mksi muka?

- Muuten vaan. Oli hyvä ilma, taisi olla vielä toukokuun puolta. Me kuviteltiin, että meidän nimet on Lauha ja Tyyne. Vois kato olla koko ajan tyynennäkönen.

- No entä Lauha?

- Talvella olis mukava, kun tulis lauha.

- Katotaan nyt, voitais lähteäkin, mutta nyt minä luen tämän lehden.

Leena nousee ja lähtee kamarista. Hän juoksee vintin portaat alas, loikkaa eteisen lattian yli ja hyppii laattakiviä myöten navetalle.

Navetan ovi on raskas. Eteisessä on pimeää. Leena menee karjakeittion läpi saunan pukuhuoneeseen. Sementtilattia on kylmä ja märkä, lehmien kettingit kolisevat navetassa, lypsykone sytkyttää ja hurisee. Pukuhuoneen oven läpi kuuluu kiukaan pesästä huminaa. Leena avaa saunan oven ja lämpö painaa rintaa vasten. Hän kumartuu kiukaan pesälle ja avaa luukun. Pesä hulmuu täydessä liekissä ja kuumottaa poskia, alaosassa hehkuu muutamia puun päitä. Leena panee luukun kiinni ja ääni hiljenee. Hän ottaa pukuhuoneesta halkoja syliin, vie ne saunaan ja laittaa kiukaan pesään, nousee ylös ja nostaa muuripadan kantta. Vesi kiehuu.

Pukuhuoneesta on ovi suoraan ulos. Saunan portaat jäävät illasta varjon puolelle. Seinustalla, portaiden molemmin puolin kasvaa väkevää nokkosta. Leena hyp-pää yläportaalta polun päähän ja kävelee sisälle. Mennessään hän miettii, että olisi voinut jo siivota pesien edustat.

Leena nousee takaisin vinttiin. Hän aukaisee kamarin oven ja huomaa, että Tuulikki on nukahtanut. Hän menee sängyn viereen ja katsoo Tuulikkia. On se unessa, hän ajattelee ja lähtee pos. Hän painaa vintin oven kiinni ja kävelee portaat alas.

Siareni muistolle

Hilkka Lempiäinen

(Hilkka Lempiäisen äidistä, tädistä ja isoäidistä on kuva toisaalla lehdessämme ja hänen äitinsä kirjoittama runokin löytyy samalta sivulta. toim. huom.)



Aaron äärimmäisenä oikealla.

Sukulainen rapakon takaa

Maaliskuun 30. päivänä 1998 klo 13.15 saapui Vihannin asemalle vieras kaukaa Amerikan mantereelta, Kaliforniasta.

Aaron Hatch 16, tuli katsomaan esi-isiensä kotiseutua kuultuaan siitä juttuja mm. iso-isältään Ray Ollilalta. Matkaan lähtöä auttoi myös Juho Lahdenperän vierailu Hatch'in perheessä kesällä 1997.

Maapallon toiselle puolelle lentäminen ei tunnukaan niin arveluttavalta, kun tuttuja on vastaanottamassa.

Aaronin isoisän isoisä **Jaakko Ollila** (1868-1947) lähti tai kirkon kirjan mukaan "karkasi Amerikkaan" vuonna 1890. Oletettavasti hänkin käytti kulkuvälineenään junaa, sillä Pohjanmaan rata oli valmistunut muutamaa vuotta aiemmin.

Jaakon "karkaamisen" aiheutti pelko joutua sotapalvelukseen Venäjälle. Eli mieluummin töihin Amerikkaan kuin sotimaan Venäjän puolesta.

Amerikassa "Jakob" harjoitti maanviljelystä Pohjois-Dakotassa. Samoin poikansa **James** (1896-1976).

Jaakko Ollila ei koskaan palannut isiensä maille, mutta James ja Celia (Siiri) Ollila vierailivat Suomessa 1950-luvulla.

James Ollilan poika **Ray** (s.1924) asuu San Franciscon lähellä Claytonissa. Hänen luonaan meillä monilla sukulaisilla on ollut ilo vierailla ja kävipä hänkin Helen vaimonsa kanssa "juuriaan" etsimässä 1990.

Rayn tytär **Jean** (s.1953) on Aaronin äiti.

Aaron asuu Pohjois-Kaliforniassa Palo Cedrossa, joka on Vihannin kokoinen paikka.

Aaronin äiti ja isä ovat opettajia, ja hänellä on 11-vuotiaat kaksosveljet. Perheellä on myös pieni farmi, hevonen ja lampaita.

Aaron käy High Schoolia, jota on jäljellä vielä kaksi vuotta. Sen jälkeen Aaron aikoo suunnata yliopistoon.

Hiihtämässä Aaron ei ole koskaan käynyt, mutta laskettelu kuulosti tutulta, joten yksi päivä varattiin laskettelureissuun.

- Suomalainen "pulla" on tosi hyvää, sanoo Aaron. - Muistan, että isomummo Siiri teki samanlaista. Sen koommin en ole saanut maistaa.

Helena Lahdenperä lupasi opettaa Aaronin leipomaan pullaa.

Ja niin jotain tosi suomalaista kuin pulla lähtee Aaronin mukana Amerikkaan.

JOKU TEISTÄ SAATTAA TIETÄÄ JA TUNNISTAA



Osmo kertoi, että kylän emäntä oli ollut kuumana heinäkuun loppupuolen päivänä pitkällä hillareissulla jossain suolla. Paluureitti oli suunniteltu kulkevaksi tämän talon kautta. Hikisiä olivat, väsyneitäkin ja kahvihammasta pakotti. Matkalla tuumivat, että jos poikettaisiin taloon, niin saattaisi emäntä tarjota vielä kahvitkin.

Poikkeavat ja eikä aikaakaan, niin emäntä sanoo: "Keitetäänpäs kahavit". Silloin emännät kiireesti estelemään (niin kuin tällä seudulla on vieläkin tapana):

- Ei kait sitä nyt kahavia.
- Mitäpä sitä nyt suotta kahavia.
- Tämmösille marijamiehille, ei kait kahavia.

Siihen emäntä: "Mitäpä sitä ny sitte suotta keittämään kahavia, jossei kelepaa".

TÄMÄ ON NÄITÄ SUKUKIRJAJUTTUJA. SUKUKIRJAHAN ILMESTYY VUODEN 2000 KESÄLLÄ. SIINÄ ON SITTEN MUITAKIN TIETOJA TALOISTA JA EMÄNNISTÄ. EI OLISI PAHITTEEKSI JOS SINÄKIN KERTOISIT MEILLE JOITAIN VANHOJA TARI-NOITA.



Kukako emäntä?

Leena Kuorilehto

Miksi minua sukututkimus kiinnostaa?

Minulla on nimiä syntymä-, vihkimis- ja kuolinaikoja. Kyselen "ikäihmisiltä" muistavatko he vanhoja juttuja joita heille on kerrottu. Yhdistelen tietoni, käytän mielikuivitustani ja elän heidän mukanaan.

Heikki meni 1886 kaksikymmentäkuusi vuotiaana kotivävyksi Ylikankaalle, vaimo oli kaksikymmentä vuotias. Ensimmäinen poikalapsi syntyi 1.9.1887. Toinen poika kaksi vuotta myöhemmin 6.11.1889. Ensimmäinen lapsi kuoli 2.12.1889 kaksivuotiaana, vajaa kuukausi toisen lapsen syntymästä. Vaimo kuoli kolmetoista vuorokautta myöhemmin 15.12.1889, vauva oli vain kolmekymmentäyhdeksän vuorokautta vanha, kun äiti kuoli. Hänen kuoli 10.11.1890 yksivuotiaana. Heikki jäi leskeksi kaksikymmentäyhdeksän vuotiaana. Avioliitto kesti vain kolme vuotta. Äiti neuvoi hakemaan uuden emännän ja elämä jatkui.

Kun tämän käy läpi mielikuvituksessaan, niin pieniltä tuntuvat omat murheet isojen rinnalla. Kunnioittan menneitä sukupolvia aivan toisella tavalla, kun tiedän heidän koettelemuksensa ja sitkeytenä jatkaa elämää eteenpäin. Huomaa ettei ole itsekkään kuin pieni lenkki elämänketjussa. Olen osa kokonaisuutta, jota suvuksi kutsutaan. Isän ja äidin tekemä mutta mummojen ja pappojen ja heidän esivanhempiensa perimästä koostuva.

Tarua ja totta Hilman suuhaarasta

Sukua tutkiessa törmää joskus tilanteisiin, joissa joutuu tarkistamaan olemassa olevaa tietoa perimätiedon perusteella. Minulle kävi näin, kun sukutiedostossa oli Ylikankaan Heikki ja Vilma vihitty ennen Kiimalan "Jaakoa" ja "Fiiaa".

Tiesin heti sanoa ettei se näin käynyt, koska pappani Jaakko Kiimala kertoi isänsä

hakeneen nuoren vaimon Maaralasta. Setä Heikki oli mennyt jo aikaisemmin Ylikankaalle vävyksi ja tauti tappoi vaimon ja kaksi poikaa. Heikki jäi leskeksi nuorena miehenä (29 vuotiaana) ja hänen äitinsä Briitta Liisa oli huolissaan Heikin kohtalosta. Hän sanoi Heikille, etteikö sieltä Maaralasta löytyis vaimoa Heikillekin. Ja niin Heikki kilttinä poikana kävi hakemassa emännän Maaralasta. Saman tarinan olen kuullut myös muilta sukulaisiltani.

Siis perimätiedon mukaan ensin meni Jaakko ja Fiia naimisiin ja sitten vasta Heikki ja Vilma. Kirkon kirjoista tarkistamalla totesin papan kertoman olevan totta. Jaakko ja Fiia (Kaisa Sofia) vihitty 1.2.1891 Kiimalassa ja Heikki ja Vilma vihitty 23.4.1891 Ylikankaalla.

Ei ole kauaa "Heikkipoika" asiaa hautonut vaan mennyt suorinta tietä vaimoa hakemaan. Ja hyvin on asiansa esittänyt kun noin pian vaimo suostui papin eteen lähtemään.

Heikki Jaakonpoika (Kiimala) Ylikangas 22.11.1860 -17.7.1931

Heikin ensimmäinen vaimo vihitty 1886

Beata Liisa Juhontytär Ylikangas 15.7.1866 -15.12.1889.

Lapset ensimmäisestä avioliitosta:

Henrik Viktor Heikinpoika Ylikangas 19.11.1887 -2.12.1889

Karl Einari Heikinpoika Ylikangas 6.11.1889 -10.11.1890

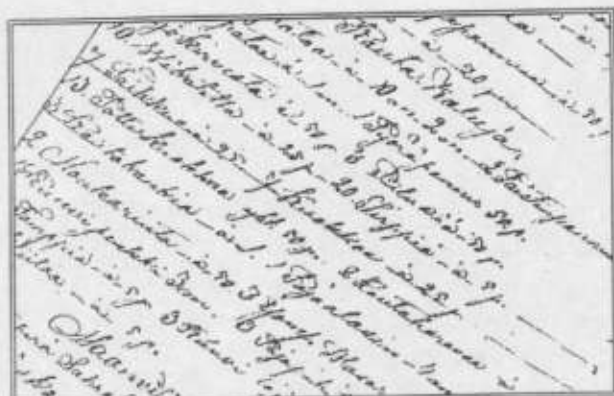
Heikin toinen vaimo vihitty 23.4.1891 Ylikankaalla

Vilma Henrikintytär Maaranen (Honkala) Vilma 31.9.1871 -1.2.1938

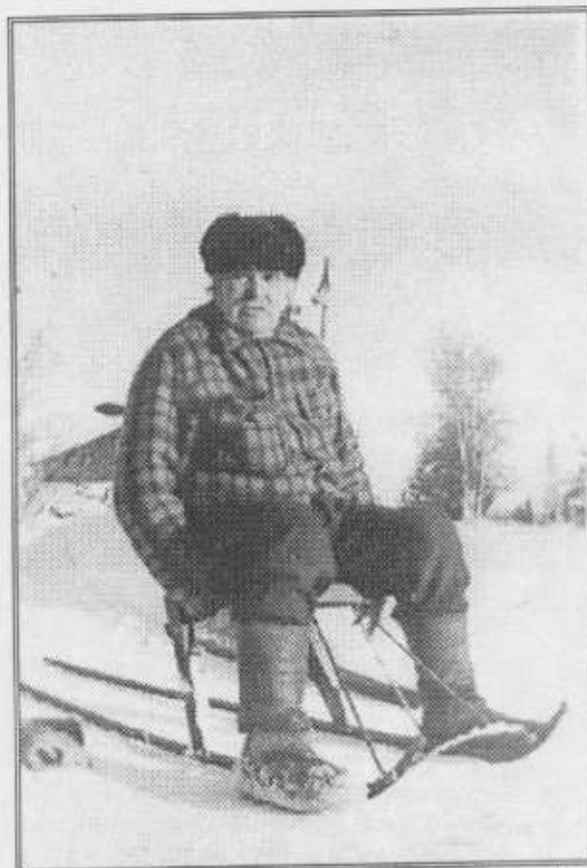
Jaakko Jaakonpoika Kiimala 6.10.1858 - 5.5.1931

Kaisa Sofia Henrikintytär Maaranen (Honkala) 15.11.1869 -19.9.1955

Kirjatoimikunnalla on jo melkoinen määrä kaikkea kivaa



Esim. Yrjö Juhonpoika Werkasalon perukirja



Kuvia Yrjö Juhonpojan lapsenlapsista (Kalle Siponmaa)



Mukavia valokuvia

Jaakko (Jack) J. Jankop. Werkasalo. Born 7.3.1868 Vahente Shesherpi. Death December 24, 1947. Died in Jamestown Hospital (Sairaalassa). Jamestown, N.D. Came to America 1892 to Champion, Michigan also worked in the copper mines (kupari kaivoksessa eli tuossa osain). in Champion Michigan and later in Republic Michigan from there he moved to Fredrick A. Dak In 1894 he made a trip to Bryant S. Dak where he met Maria Bajarneemi born 1876 in Ahkula on the Finnish side of the Tame River They later married in 1895 in Bryant S.D. They returned to Fredrick

Kirjeitä vierailta mailta

Tämä kirjatoimikunta vastaanottaa suoraan kaikkea mahdollista kirjamateriaalia.

Irja Erkkilä Lant. Brahenk. 4 b A 10
00510 Helsinki puh. 09-7533889

Kaisu Mikkilä Koivukuja 4 3830 Kiikka,
puh. 03-5135034

Markku Werkasalo Ulvilantie 17 a N 196
00350 Helsinki, puh. 09-552492

Pekka Werkasalo Haukantie 38 04320
Tuusula, puh. 09-2753919

Samuli Siponmaa Mik.Soinisen tie 1B 10
00720 Helsinki, puh. 09356513